

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/15/2025
Identifikačné číslo spisu:	1122203534
Dátum vydania rozhodnutia:	19.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1122203534.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti obvinenému Z. T. pre obzvlášť závažný zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. g) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. f) Trestného zákona a prečin prechovávanía detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení podľa § 370 ods. 1 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 19. augusta 2025 v Bratislave o dovolaní obvineného Z. T. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 14. septembra 2022, sp. zn. 4To/98/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. T. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I (od 1. júna 2023 Mestský súd Bratislava I, pozn.) (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom zo 7. júna 2022, sp. zn. 4Tk/1/2022, uznal obvineného Z. T. vinným v bode 1) z obzvlášť závažného zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. g) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. f) Trestného zákona, a v bode 2) z prečinu prechovávanía detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení podľa § 370 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

v bode 1)
obvinený od presne nezisteného času približne od roku 2017 do 8. septembra 2021 v obci G. Š. v rodinnom dome číslo XX, ako aj na rybačke pri jazere v obci G. Š., prípadne aj na iných presne nezistených miestach, zneužíjúc situáciu, že maloletá poškodená Y. Á., nar. XX. W. XXXX, a maloletá poškodená I. Á., nar. XX. S. XXXX, mu boli vďačné za to, že im umožnil bývať vo svojom dome v spoločnej domácnosti, finančne podporoval ich matku, aby sa takto s jeho pomocou dostali z detského domova a zneužíjúc ich strach, že keď odmietnu jeho sexuálne praktiky, tak ich bude ignorovať, kričať

na nich a vyhodí ich z domu, sa podvolili vôli obvineného, ktorý ich sexuálne zneužíval, a to takým spôsobom, že ich vylákal do izby rôznym spôsobom, najmä na pozeranie filmov, poskytnutie darov, zmrzlíny, poskytnutie masáže nôh, a to osobne, ako aj formou správ cez Messenger, ako napríklad správ zaslaných na účet maloletej poškodenej I.. Á. a to 4. júna 2020 o 23:35 hod. s emotikonom „pusa“ a textom „Nepriďte ma pomasírovať?“, 4. júla 2020 o 01:37 hod. s textom „Tak nepriďte?“, 29. júna 2021 o 21:06 hod. s textom: „Ideš na Horor?“, 30. júna 2021 o 19:41 hod. s textom „Priďte ma pomasírovať? Za odmenu niečo mam,“ 19. júla 2021 o 22:35 hod. s textom „Priďte ma pomasírovať? A vezmi aj zuzu, nech ti ukáže ako a kde,“ následne od nich požadoval, aby ho uspokojili orálne, aj rukami, pričom maloletá poškodená I.. Á. ho uspokojila rukami a maloletá poškodená Y.. Á. ho uspokojila rukami, ako aj orálne, pričom v jednom prípade maloletej poškodenej I.. Á. zasunul vibrátor aj prsty do jej pošvy, v jednom prípade maloletej poškodenej Y.. Á. vyzliekol nočnú košeľu, posadil ju na pohovku, zodvihol jej obe nohy a trochu zasunul do pošvy pohlavný úd, na čo maloletá poškodená Y.. Á. vykrikla, tak ju poslal preč, v niektorých prípadoch si tieto sexuálne praktiky s maloletými poškodenými natáčal na kameru a v niektorých prípadoch premietal pornografické filmy, ktoré umožnil pozerat' maloleťm poškodeným, taktiež v ich prítomnosti masturboval, pozoroval ich v sprche cez rozbité sklo na dverách, v dôsledku čoho sa u maloletej poškodenej Y.. Á., nar. XX W. XXXX, a maloletej poškodenej I.. Á., nar. XX. S. XXXX, postupne od roku 2017 rozvinula posttraumatická stresová porucha trvajúca až do súčasnosti s depresívnou náladou, napätím, strachom a celkovou strápenosťou a pocitom bezvýchodiskovosti z danej situácie, pričom pocit strachu im bránil vzoprieť sa obvinenému a pretrváva doteraz s poruchami spánku, pokusmi o sebapoškodzovanie, odporom k mužom a k spolužitiu muža a ženy a s výraznou neistotou v sexuálnej orientácii, ktoré si vyžaduje liečenie podpornými psychoterapiami a antidepresívami, čím ich zároveň vydal do nebezpečenstva spustnutia tým, že ich zvädzal k nemravnému životu, sexuálne ich zneužíval a takýmto konaním u maloleťch poškodených ovplyvnil aj ich vzťah k všeobecne platným spoločenským normám regulujúcim sexuálne správanie; v bode 2)

od presne nezisteného času a dňa do 8. septembra 2021 v obci G. Š. v rodinnom dome číslo XX a všade tam kde sa zdržiaval prechovával videá a fotografie s tematikou detskej pornografie, najmä na hardisku zn. Seagate 1000GB striebornej farby 77 videí, na hardisku zn. Hitachu 641 fotografií a 13 videí, a na pamäťovej karte 62 fotografií, všetky určené na sexuálne účely, ktoré zaznamenávajú zjavne maloleté osoby v mladšom školskom veku najmä ženského, ojedinele aj mužského pohlavia s obnaženými genitáliami, pričom niektoré zjavne maloleté osoby sú oblečené v rôznych kostýmoch s podväzkami a latexu pri vykonávaní rôznych sexuálnych praktík s použitím erotických pomôcok, vkladáním rôznych predmetov a prstov do análneho otvoru a pošvy týchto osôb, ako aj pri vykonávaní pohlavného styku, análneho styku a orálneho styku medzi sebou navzájom, ako aj s dospelými osobami mužského pohlavia a ženského pohlavia, čím týmto konaním obvinený prechovával detskú pornografiu, ktoré znázorňovala, orálny a análly styk s osobami mladšími ako 18 rokov a iné sexuálne praktiky osôb s osobami mladšími ako 18 rokov.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 201 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j), písm. l), § 37 písm. h), § 39 ods. 4, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň mu okresný súd podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia vecí: 1 ks Fotoaparát zn. FUjiFILM, striebornej farby (stopa č. 4), 1 ks čierny hardisk zn. Story (stopa č. 7), 4 ks erotické pomôcky (3 ks ružové, 1 ks čierna) - (stopa č. 17), 1 ks hardisk striebornej farby zn. Seagate, 100 gb, PIN XZCXAG-XXX (stopa č. 18), 1 ks hardisk zn. HITACHI, G. (stopa č. 26), 10 ks micro SD pamäťová karta (stopa č. 27), 1 ks mobilný telefón zn. Motorola s nálepkou UFO (stopa č. 32); podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutej veci stal štát. Súčasne obvinenému okresný súd podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil ochranný dohľad na 3 roky. Podľa § 77 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 51 ods. 4 písm. k) Trestného zákona mu okresný súd uložil povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Obvinený (proti výroku o treste a skutočnostiam na základe ktorých súd rozhodol o výške trestu) a prokurátor (v neprospech obvineného proti výroku o treste) napadli uvedený rozsudok okresného súdu

odvolaniami, ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením zo 14. septembra 2022, sp. zn. 4To/98/2022, zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Uznaniu viny predchádzalo vyhlásenie obvineného, že nepopiera spáchanie skutkov uvedených v obžalobe, okresný súd postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obvineného prijal a vyhlásil, že nevykoná dokazovanie v rozsahu, v akom obvinený nepoprel spáchanie skutkov a vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody a prípadne aj o ochrannom opatrení (zápisnica o hlavnom pojednávaní zo 7. júna 2022, č. l. 913 - 923).

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému doručené 14. novembra 2022 a jeho obhajcovi 26. októbra 2022, podal obvinený prostredníctvom na dovolacie konanie ustanoveného obhajcu 13. januára 2025 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku po stručnom zrekapitulovaní predchádzajúceho konania a rozhodnutí počas neho vydaných, obvinený prostredníctvom na dovolacie konanie ustanoveného obhajcu vo vzťahu k porušeniu práva na obhajobu uviedol, že okresný súd uznal obvineného na základe vyhlásenia obvineného v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda že obvinený nepoprel spáchanie skutkov, ktoré sú mu kladené za vinu. Z opísaného priebehu konania je zároveň zrejmé, že obvinený nepoprel spáchanie skutkov, avšak s výhradou v časti skutku v bode 1 obžaloby týkajúcej sa spôsobenia ťažkej ujmy na zdraví poškodených. Obvinený teda nepoprel spáchanie trestných činov kladených za vinu podľa obžaloby, avšak s výnimkou trestného činu podľa § 201 ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Poukázal na § 257 ods. 7 Trestného poriadku a uviedol, že vzhľadom na to, že namietal spáchanie časti skutku, resp. právnu kvalifikáciu skutku, neboli splnené podmienky na prijatie jeho vyhlásenia a súd prvého stupňa mal jeho vyhlásenie neprijat'. Ak aj okresný súd prijal vyhlásenie obvineného, v zmysle § 257 ods. 8 Trestného poriadku mal podľa obvineného nevykonať dokazovanie iba v rozsahu, v ktorom obvinený nepoprel spáchanie skutku, a nie v celom rozsahu obžalobného skutku. Pokračoval, že podľa tohto ustanovenia, ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného podľa odseku 5 prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, a vykoná dôkazy súvisiace s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. Poznamenal, že uvedené ustanovenie priamo predpokladá, že zo strany obvineného môže dôjsť aj k čiastočnému priznaniu resp. nepopretiu spáchania skutku, v dôsledku čoho súd nevykonáva dokazovanie iba o časti skutku, ktorého spáchanie obvinený priznal resp. nepoprel, avšak už je povinný vykonať riadne dokazovanie o zvyšnej časti. Konštatoval, že v tomto prípade obvinený nepoprel spáchanie skutku s výnimkou jeho časti týkajúcej sa kvalifikovanej skutkovej podstaty činu podľa § 201 ods. 3 písm. a) Trestného zákona, a teda súd bol podľa neho povinný vykonať dokazovanie súvisiace s touto nepriznanou časťou skutku. V zmysle uvedeného došlo podľa obvineného zo strany súdu k porušeniu ustanovení § 257 ods. 7, ods. 8 Trestného poriadku, v dôsledku čoho bol obvinený odsúdený. Obvinený prijatím jeho vyhlásenia o vine a nevykonaním navrhovaných dôkazov prišiel o možnosť obhajoby vo vzťahu ku spáchaniu kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu sexuálneho zneužívania, a to napriek tomu, že obvinený spáchanie tejto kvalifikovanej skutkovej podstaty počas celého trestného konania odmietal a obhajovať sa chcel. Z hľadiska naplnenia tohto dôvodu dovolania tiež poukázal na § 374 ods. 3 Trestného poriadku. Dodal, že k porušeniu práva na obhajobu prišlo aj týmto rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý sa nevysporiadal s odvolacími námietkami obvineného. Doplnil, že odvolací súd síce vo všeobecnosti konštatoval, že obvinený svoje vyhlásenie o nepopretí skutku urobil po riadnom poučení, ako aj, že na každú z následne položených otázok odpovedal „áno“, avšak odvolací súd sa podľa obvineného už nevysporiadal s tou základnou skutočnosťou, že okresný súd vzhľadom na jeho obhajobu a popretie spáchania skutku v časti jeho kvalifikovanej skutkovej podstaty, nemal v zmysle § 257 ods. 7 Trestného poriadku jeho vyhlásenie prijať.

K namietanej nesprávnej právnej kvalifikácii skutku obvinený najprv poukázal na § 123 ods. 3, ods. 4 Trestného poriadku a § 163 ods. 3 Trestného poriadku a argumentoval, že by teoreticky mohol spôsobiť iba ťažkú ujmu na zdraví spočívajúcu v poruche zdravia trvajúcu dlhší čas. Skutková veta však neobsahuje žiadne konštatovanie, z ktorého by vyplývalo, že v tomto prípade prišlo práve k spôsobeniu poruchy zdravia trvajúcej dlhší čas. Uviedol, že v skutkovej vete je síce konštatované rozvinutie

posttraumatickej stresovej poruchy u poškodených, avšak už nie je konštatované závažné ovplyvnenie obvyklého spôsobu života poškodených v trvaní najmenej štyridsaťdva kalendárnych dní. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 509/2015, R 22/2015, rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 8 Tdo 751/2017, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 TdoV 22/2010.

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach Trestného zákona a Trestného poriadku v jeho neprospech obvineného a zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu, ako aj ďalšie rozhodnutia, na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a následne aby prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Podaním doručeným okresnému súdu 30. januára 2025, obvinený sám rozsiahlo doplnil vyššie uvedené dovolanie o ďalší dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. V podaní vyjadril svoju nespokojnosť s ustanovenými obhajcami, ktorú podriadil pod dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Obvinený sa domáhal vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 5 ods. 1, ods. 3, ods. 4 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 9 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach. Následne obvinený poukázal na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Českej republiky. Uviedol, že mu bolo zakázané sa vyjadrovať k prokurátorkou predkladaným dôkazom, a keď sa vyjadril, bol odignorovaný. V ďalšej časti obvinený vyjadril svoj nesúhlas so znaleckým posudkom č. 1/2022 MUDr. O. L., ako aj samotným vykonaným dokazovaním. Dodal, že ani súd ani prokurátor (už v prípravnom konaní) sa nijakým spôsobom nevyrovnali s jeho námietkami, a odmietali vykonať ním navrhované dôkazy.

Záverom obvinený konštatoval, že vyššie uvedeným nespochybniteľne preukázal, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, a malo zásadný vplyv na rozsudok, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení, vytýkané pochybenia neboli napravené v opravnom prostriedku. A teda zásadným spôsobom bolo ovplyvnené rozhodnutie o právnej kvalifikácii trestného činu, uvedeného trestu a trestu podľa § 60 Trestného zákona. Súčasne obvinený vniesol námietku voči celému okresnému súdu, keďže ako taký ho opakovane uvádza do omylu, uvádza nepravdivé a zmätočné informácie a ignoruje jeho žiadosti a urgencie. V prílohe podania obvinený sa rozsiahlo vyjadril k znaleckému posudku vyhotoveného MUDr. O. L., na adresu prokurátorky, vyšetrovateľov, obhajcu, sudcu (súdov), a samotné trestné konanie.

Prokurátorka príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvineného uviedla, že obvinený bol na hlavnom pojednávaní riadne poučený o možnosti urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku a po poučení podľa § 257 ods. 5 až ods. 8 Trestného poriadku urobil vyhlásenie o vine („nepopieram spáchanie skutkov uvedených v obžalobe“) a na všetky následne položené otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku, odpovedal „áno“, pričom následne súd po predchádzajúcom vyjadrení prokurátorky, ktorá navrhovala vyhlásenie obžalovaného prijať, vyhlásenie obžalovaného prijal a zároveň podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku rozhodol, že vo vzťahu k priznaným skutkovým okolnostiam dokazovanie nebude vykonávané a rozhodol o vykonaní dôkazov súvisiacich s výrokom o treste, náhrade škody a ochrannom opatrení. Obvinený odpoveďami na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku vyjadril svoju vôľu prijať vinu za skutky uvedené v obžalobe, a rovnako tak prijať aj ich právnu kvalifikáciu. Poznamenala, že okresný súd na hlavnom pojednávaní dňa 7. júna 2022 obvineného riadne poučil podľa § 257 Trestného poriadku, následne mal obvinený možnosť poradiť sa s obhajcom a po zákonom poučení obvinený uviedol, že poučeniu porozumel, a urobil vyhlásenie o nepopretí spáchania skutkov uvedených v obžalobe. Z uvedeného podľa prokurátorky vyplýva záver, že obvinený, bol v procesnom postavení obžalovaného riadne poučený o. i. aj o tom, že vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutkov bude považované za vyhlásenie viny, bol riadne poučený o

nenapadnuteľnosti prijatého výroku o vine a následne po takomto riadnom poučení, ako i po porade s obhajcom, resp. po možnosti porady s obhajcom, urobil vyhlásenie o vine a na položené otázky odpovedal „áno“, súd podľa nej nemal žiaden zákonný dôvod na neprijatie takéhoto vyhlásenia, a teda v predmetnej trestnej veci vyššie uvedeným postupom podľa prokurátorky nedošlo k porušeniu práva na obhajobu žiadnym spôsobom.

K dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku prokurátorka uviedla, že podanie dovolania je v danom prípade neprípustné. Výrok o vine, vrátane právnej kvalifikácie, ktorý bol vyhlásený na základe prijatia vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je možné v dovolacom konaní vecne preskúmať. Zopakovala, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním, ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Z uvedeného podľa prokurátorky vyplýva, že v predmetnej trestnej veci nie je podanie dovolania proti napadnutému rozhodnutiu, z dôvodov uvedených v § 257 ods. 5 Trestného poriadku, prípustné. Preto si prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c), písm. f) Trestného poriadku odmietol.

Podaním doručeným okresnému súdu 3. apríla 2025, sa obvinený vyjadril k vyššie uvedenému vyjadreniu prokuratúry k jeho dovolaniu. Poukázal na § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a uviedol, že podal vyhlásenie v zmysle poučenia a jeho vyhlásenie je nemenné a neodvolateľné, teda „nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe“. To ale podľa obvineného neznamená, že sa priznal v plnom rozsahu ku skutkom kladeným mu za vinu v obžalobe. Práve naopak, výslovne v slovenskom jazyku, jasne a zrozumiteľne poprel spáchanie trestného činu uvedeného v obžalobe. Pokračoval, že sudca v rozpore s § 257 ods. 8 Trestného poriadku odvolal a zmenil jeho vyhlásenie tak, že vraj sa priznáva v plnom rozsahu ku skutkom uvedeným v obžalobe, čo ale podľa obvineného nie je pravda. Obvinený poznamenal, že ak je niekto o niečom poučený, nie je podľa neho možné považovať za vysvetlenie danej problematiky, a súhlas s poučením je možné chápať len v zmysle daného poučenia doslovne, a bez súvzťažných súvislostí, ktoré v poučení neodznegli. A nie je podľa neho možné predpokladať od právne nevzdelaného človeka, že danej problematike „zázračne“ porozumel a pochopil celú hĺbku významu paragrafov aj keď má prideleného ustanoveného obhajcu, ktorý ho navyiac zavádza a klame o priebehoch pojednávania a význame otázok a odpovedí (tvrdil mu, že najprv bude vyhlásenie o vine až potom bude dokazovanie) a navyše aj samotný sudca podľa obvineného koná v rozpore s § 257 ods. 8 Trestného poriadku. Zopakoval, že bol poučený, to ale neznamená, že mu to bolo vysvetlené. Poukázal na § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku a uviedol, že nepíše sa nič o tom, že odsúdený vyjadruje svoju vôľu prijať vinu za skutky uvedené v obžalobe, a rovnako tak prijať aj ich právnu kvalifikáciu. A nikto sa ho nič také nepýtal, navyiac podal vyhlásenie o vine, ktoré je nemenné a nedovolateľné, kde poprel spáchanie skutku uvedeného v obžalobe. Ďalej poukázal na svoje odpovede a uviedol, že vo výpovedi sa dobrovoľne priznal k určitému trestnému činu, ale nie ku všetkým. Podľa logiky obvineného by bolo nelogické popierať jeho výpoveď pred súdom, a keďže sa súd pýtal na určitý a nie na všetky trestné činy, odpovedal v zmysel a znení otázky. Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadrenie prokuratúry odmietol a nebral do úvahy ako nedôvodné so špekulatívnymi a taktickými závermi, ktoré nemajú oporu v zákonoch.

Podaním doručeným okresnému súdu 28. apríla 2025, sa obvinený prostredníctvom na dovolacie konanie ustanoveného obhajcu vyjadril k vyjadreniu prokurátorky a opätovne doplnil odôvodnenie dovolania. Podľa obvineného prokurátorka však nereaguje na podstatu odôvodnenia dovolania vo vzťahu k porušeniu práva na obhajobu. Zopakoval, že nepoprel spáchanie skutkov, avšak s výhradou v časti skutku v bode 1) obžaloby týkajúcej sa spôsobenia ťažkej ujmy na zdraví poškodených. Obvinený zopakoval, že teda nepoprel spáchanie trestných činov kladených za vinu podľa obžaloby, avšak s výnimkou trestného činu podľa § 201 ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Vzhľadom na to, že obvinený v tomto prípade namietal spáchanie časti skutku, resp. právnu kvalifikáciu skutku, neboli splnené podmienky na prijatie jeho vyhlásenia a okresný súd mal ho podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie neprijatť. Podľa obvineného na uvedenom nič nemení, či bol alebo nebol poučený a či na

následne položené otázky odpovedal áno alebo nie. Obvinený nepoprel spáchanie prevažnej časti skutkov kladených mu za vinu, a teda podľa svojho vnímania nemal ani prečo odpovedať na následne položené otázky vo vzťahu k týmto skutkom nie. Obvinený poukázal na § 257 ods. 5 Trestného poriadku a opätovne zdôraznil, že vyhlásenie o nepopretí skutku v časti spôsobnej ťažkej ujmy na zdraví poškodených nikdy neuskutočnil. Podstatnou skutočnosťou podľa obvineného je, že k uznaniu ho za vinného zo spáchania trestného činu v predmetnej právnej kvalifikácii prišlo iba na základe jeho porušenia práva na obhajobu.

K okolnostiam vyhlásenia obvineného na hlavnom pojednávaní, ktoré preukazujú naplnenie dovolacieho dôvodu spočívajúceho v porušení práva na obhajobu obhajca predložil Doplnenie podania dovolania obvineného z 3. marca 2025, v ktorom obvinený zopakoval vyššie uvedenú argumentáciu. Podobne zopakoval argumentáciu aj vo svojom podaní doručenom 2. júna 2025.

Obvinený prostredníctvom na dovolacie konanie ustanoveného obhajcu zotrval na svojom návrhu uvedenom v dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 Trestného poriadku podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Z vyššie citovaného § 257 ods. 5 Trestného poriadku pritom vyplýva, že proti rozsudku súdu prvého stupňa po prijatí vyhlásenia obvineného, že nepopiera spáchanie skutku (ktoré súd v zmysle odseku 4 pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia považuje za priznanie spáchania skutku), možno v rozsahu, v akom bolo toto vyhlásenie prijaté, t. j. proti jeho výroku o vine, podať dovolanie iba z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Aj keď v predmetnom ustanovení nie je špecifikovaný konkrétny subjekt, ktorému toto právo prislúcha, treba ho vykladať v spojení s § 369 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorého vyplýva, že oprávnený na podanie dovolania v tomto prípade je len minister spravodlivosti (na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby), a to z dôvodu, že ide o rozhodnutie

súdu prvého stupňa (obvinený a generálny prokurátor sú podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku oprávnenými osobami na podanie dovolania len proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa) (primerane uznesenie najvyššieho súdu z 10. decembra 2019, sp. zn. 4 Tdo 47/2019). Pri riešení otázky okruhu oprávnených osôb je preto nutné zohľadniť ďalšie ustanovenia Trestného poriadku upravujúce postup v konaní o dovolaní, najmä § 369 ods. 2 písm. b) a § 372 ods. 1 Trestného poriadku, z ktorých vyplýva, že obvinený je oprávnený podať dovolanie iba proti rozhodnutiu súdu druhého stupňa. Teda iba vtedy, ak proti výroku, ktorý napáda dovolaním, podal riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté, resp. ak bol takýto výrok druhostupňovým súdom zmenený v jeho neprospech na podklade opravného prostriedku podaného prokurátorom alebo poškodeným.

V tejto súvislosti najvyšší súd ďalej uvádza, že pokiaľ súd prijme vyhlásenie obžalovaného o vine alebo o tom, že nepopiera spáchanie skutku (alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe), podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku, dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný jeho spáchanie priznal, resp. nepoprel, nevykonáva, a teda medzi prípadným porušením práva na obhajobu v prípravnom konaní a rozhodnutím o vine vydaným na základe takto prijatého vyhlásenia nie je daná príčinná súvislosť. V dovolaní, ktoré možno v tomto prípade podať len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak môže dovolateľ úspešne namietat len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil. Najmä to, že obžalovaný nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, hoci išlo o dôvod povinnej obhajoby, resp. že nebol riadne poučený o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a ods. 8 Trestného poriadku, alebo že pred prijatím takéhoto vyhlásenia súd riadne nezisťoval skutočnosti podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku [pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 53/2021-II].

Z predloženého spisového materiálu vzťahujúceho sa k predmetnej veci žiadne takéto pochybenie nevyplýva a naopak možno konštatovať, že obvinený sa osobne zúčastnil hlavného pojednávania konaného 7. júna 2022 (ako aj jeho obhajca) (č. l. 913), obvinený [po riadnom poučení v zmysle § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), ods. 3, ods. 4, ods. 5 a ods. 8 Trestného poriadku s poučením o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku v rozsahu podľa § 257 ods. 5 až ods. 8 Trestného poriadku] urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, konkrétne uviedol, že „poučeniu som porozumel“ a že „nepopieram spáchanie skutkov uvedených v obžalobe prokurátora OP BA III z 28.04.2022, č. l. 4Pv 384/21/1103-133“, ktoré po kladnom zodpovedaní otázok uvedených v § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku okresný súd prijal (č. l. 914-915).

Vo všeobecnosti považuje dovolací súd za nevyhnutné k tomu uviesť, že ak bolo na hlavnom pojednávaní (súdom) prijaté vyhlásenie obvineného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) (ods. 4) Trestného poriadku, následok z hľadiska neskorších možností napadnutia meritórneho rozhodnutia v dovolacom konaní je nasledovný:

- vo vzťahu k výroku o vine je dovolanie prípustné len z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom jedinou k tomu oprávnenou osobou je minister spravodlivosti (v prípade ostatných subjektov neprichádza od úvahy podanie dovolania s poukazom na § 369 ods. 2 a § 372 ods. 1 Trestného poriadku v spojitosti s § 257 ods. 5 Trestného poriadku - primerane pozri odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 12/2017);
- vo vzťahu k výroku o treste môže v zásade podať dovolanie každá oprávnená osoba (v prípade všetkých ostatných oprávnených osôb okrem ministra spravodlivosti sa vyžaduje splnenie podmienky uvedenej v § 372 ods. 1 Trestného poriadku), pričom z hľadiska dovolacích dôvodov v tejto súvislosti prichádzajú do úvahy viaceré dôvody;
- výrok o ochrannom opatrení a náhrade škody - pokiaľ ide o oprávnené osoby, platí to, čo v prípade výroku o treste, napadnuteľné z tomu prislúchajúcich dovolacích dôvodov (uznesenie najvyššieho súdu z 25. septembra 2017, sp. zn. 1 TdoV 15/2016).

Z obsahu uplatnených dovolacích námietok obvineného je zrejmé, že tieto smerujú (len a výlučne) proti výroku o vine. Tento je však v dovolacom konaní napadnuteľný len zo strany ministra spravodlivosti, a to navyše iba z jediného dovolacieho dôvodu - s odkazom na zásadné porušenie práva na obhajobu. Obvinený podal odvolanie proti výroku o treste, a teda podmienku uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku splnil, avšak splnenie tejto by bolo relevantné len vtedy, ak by podaným dovolaním (ním napadnuteľným a odvolacím súdom preskúmaným) napadol výrok o treste. Jeho dovolacie námietky sa však vecne týkajú výroku o vine [s tým, že ako dovolacie dôvody boli formálne uplatnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku], a preto bolo potrebné jeho dovolanie odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou.

Možno zhrnúť, že proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol vydaný po tom, ako súd prijal vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Trestného poriadku, je síce podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prípustné, tak ako to zákonodarca explicitne predpokladá v § 257 ods. 5 Trestného poriadku, avšak na podanie takéhoto dovolania je oprávnený výlučne minister spravodlivosti v zmysle § 369 ods. 1 Trestného poriadku a to len na podnet oprávneného subjektu a len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V danej súvislosti sa však žiada dodať, a to aj s ohľadom na argumentáciu obvineného uvedenú v ním podanom dovolaní, že samotný spôsob výkonu obhajoby ustanovenými obhajcami (kvalita poskytovanej právnej pomoci zo strany obhajcu v konkrétnej trestnej veci) nie je predmetom prieskumu dovolacieho súdu, ako to tento už stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje. Nejde o námietku subsumovateľnú pod dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ani žiadny iný do úvahy prichádzajúci dôvod dovolania. Z nezávislosti advokácie na štáte totiž vyplýva, že vedenie obhajoby je vo svojej podstate záležitosťou medzi obhajcom a obvineným a že za spôsob výkonu obhajoby nesie zodpovednosť samotný advokát (nie všeobecný súd), a to nie voči súdu ako orgánu verejnej moci, ale voči obhajovanému, prípadne orgánu, ktorému je disciplinárne podriadený (advokátska komora) (uznesenie najvyššieho súdu z 29. marca 2017, sp. zn. 1 TdoV 11/2016).

Z dôvodu nesplnenia procesnej podmienky dovolania najvyšší súd postupom podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. T. odmietol, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.